

**SAZKIRINA HEVOKÊN NEYÊNÎ Û PIRSYARÎ
OLUMLU VE OLUMSUZ CÛMLE YAPIMI**

Ji bo çêkirina hevokeke neyênî, pêşgira `ne` tê ber navdêr an rengdêrê û ji vana cudatir tê nivîsandin. Lê dema lêker were neyênîkirin, pêşgira `na` dikeve ber rehê lêkerê û pê ve zeliqî tê nivîsandin.

Mînak:

Ev pirtûkek e.

Bu bir kitaptır.

Ev **ne** pirtûkek e.

Bu bir kitap değildir.

Ev psîkek e.

Bu bir kedidir.

Ev ne psîkek e.

Bu bir kedi değildir.

Ev mehfûr in.

Bunlar halılardır.

Ev ne Mehfûr in.

Bunlar halılar değildir(ler).

Masî mezin e.

Balık büyüktür.

Masî ne mezin e.

Balık büyük değildir.

Lampe piçûk in.

Lambalar küçüktürler.

Lampe ne piçûk in.

Lambalar küçük değildirler.

Ez diçim.

Ben gidiyorum.

Ez **na**çim.

Ben gitmiyorum.

Ew dibeze.

O koşuyor.

Ew nabeze.

O koşmuyor.

Em dixwin.
Em naxwin.

Biz yiyoruz.
Biz yemiyoruz.

HEVOKÊN PIRSYARÎ/SORU CÜMLELERİ

Di zimanê kurdî de peyvên wekî `ma`, `gelo`, `qey`
mirov tîne serê hevoka erênî û hevok dibe ya pirsyarî.

Mînak:

Ev darek e.

Bu bir ağaçtır.

Ma ev darek e?

Bu bir ağaç **mı**dır?

Ev erebe ne.

Bunlar arabalardır.

Ma ev erebe ne?

Bunlar araba(lar) mıdır?

Şefqe nû ye.

Şapka yenidir.

Ma şefqe nû ye.

Şapka yeni midir?

Radyo piçûk in.

Radyolar küçüktür(ler).

Ma radyo piçûk in?

Radyolar küçük müdür(ler)?

Mirov dikare bersiva `erê/ja`, `na/nein` bide van pirsan.

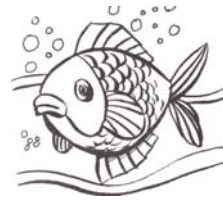
Mînak:

Gelo ev psîkek e?

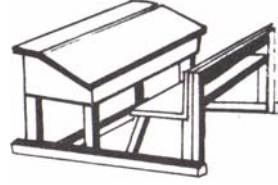
Bu bir kedi midir?

Na, ev ne psîkek e.

Hayır, bu bir kedi değildir.

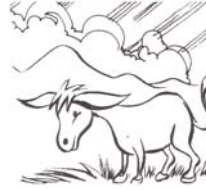
Qey ev kursiyek e?
Bu bir sandalye midir?
Na, ev ne kursiyek e.
Hayır, bu bir sandalye değıldir.

Ma ev sîwanek e?
Bu bir şemsiye midir?
Belê, ew sîwanek e.
Evet, bu bir şemsiyedir.

Ma ew kerek e?
Bu bir eşek midir?
Erê, ew kerek e.
Evet, bu bir eşektir.

Ma ev malek e?
Bu bir ev midir?
Na, ev ne malek e.
Hayır, bu bir ev değıldir.

Ma ev çenteyek e?
Bu bir çanta mıdır?
Na, ev ne çenteyek e.
Hayır, bu bir çanta değıldir.

Ma ev otobusek e.
Bu bir otobüs müdür.
Erê, ev otobusek e.
Evet, bu bir otobüstür.

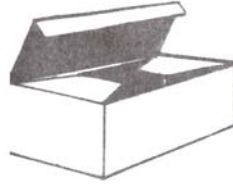
Ma ev maseyek e?
Bu bir masa mıdır?
Erê, ev maseyek e.
Evet, bu bir masadır.

Ma ev televizyonek e?
Bu bir televizyon mudur?
Na, ev ne televizyonek e.
Hayır, bu bir televizyon değildir.

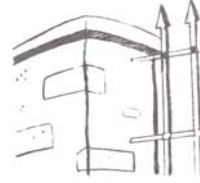
Gelo ev solek e.
Bu bir ayakkabı mıdır?
Na, ev ne solek e.
Hayır, bu bir ayakkabı değildir?

Ma ev qutiyek e?
Bu bir kutu mudur?
Na, ev ne qutiyek e.
Hayır, bu bir kutu değildir.

Ma ev paceyek e?
Bu bir pencere midir?
Na, ev ne paceyek e.
Hayır, bu bir pencere değıldir.

Gelo ev keştiyek e?
Bu bir gemi midir?
Belê, ew keştiyek e.
Evet, bu bir gemidir.

Ma, ev sêvek e?
Bu bir elma mıdır?
Erê, ew sêvek e.
Evet, bu bir elmadır.

Qey televizyon mezin e?
Televizyon büyük müdür?
Erê televizyon mezin e.
Evet, televizyon büyüktür.

Ma mifte kin e?
Anahtar kısa mıdır?
Na, mifte ne kin e.
Hayır, anahtar kısa değıldir.

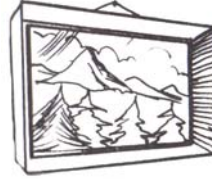
Ma sîwan nû ye?
Şemsiye yeni midir?
Na, sîwan ne nu ye.
Hayır, şemsiye yeni değıldir.

Ma saet piçûk e?
Saat küçûk müdür?
Ne, saet ne piçûk e.
Hayır saat küçûk değıldir.

Ma wêne xweşik e?
Resim güzel midir?
Erê, wêne xweşik e.
Evet, resim güzeldir.

Gelo selik giran e?
Sepet ağır mıdır?
Belê, selik giran e.
Evet, sepet ağırdır.

Gelo îskan paqij e?
Bardak temiz midir?
Erê, îskan paqij e.
Evet, bardak temizdir.

Ma lampe nû ye?
Lamba yeni midir?
Na, lampe ne nû ye.
Hayır, lamba yeni değildir.

Ma Şefqe reş e?
Şapka siyah mıdır?
Na, Şefqe ne reş e.
Hayır Şapka siyah değildir.

Qey dibistan piçûk e?
Okul kûçûk mûdûr?
Na, dibistan ne piçûk e.
Hayır, okul kûçûk değildir.

Ma kevçî dirêj e?
KaŐık uzun mudur?
Na, kevçî ne dirêj e.
Hayır, kaŐık uzun değildir.

Ma firoke xweşik e?
Uçak gûzel midir?
Erê, firoke xweşik e.
Evet, uçak gûzeldir.

Ma dar bilind e?
Ağaç yüksek midir?
Erê, dar bilind e.
Evet, ağaç yüksektir.

Ma mehfûr kevin e?
Halı eski midir?
Na, mehfûr ne kevin e.
Hayır, halı eski değildir.

Ma ev kêrek e?
Bu bir bıçak mıdır?
Erê, ev kêrek e.
Evet, bu bir bıçaktır.

Ma ev kêr in?
Bunlar bıçaklar mıdır?
Erê, ev kêr in.
Evet, bunlar bıçaklardır.

Ma ev mase ne?
Bunlar masalar mıdır?
Na, ev ne mase ne.
Hayır, bunlar masalar değildirler.

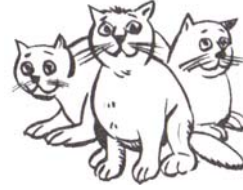
Ma ev otobus in?
Bunlar otobüsler midir?
Na, ev ne otobus in.
Hayır, bunlar otobüsler değildirler.

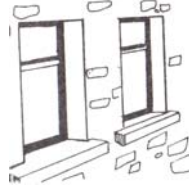
Gelo guldank paqij in?
Vazolar temiz midirler?
Na, guldank ne paqij in.
Hayır, vazolar temiz değildirler.

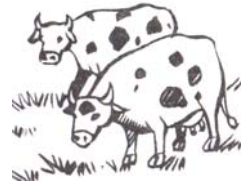
Ma psik piçük in?
Kediler küçük müdürler?
Na, psik ne piçük in.
Hayır, kediler küçük değildirler.

Ma pace vekirî ne?
Pencereler açık mıdırılar?
Na, pace ne vekirî ne.
Hayır, pencereler açık değildirler.

Ma çelek reş in?
Inekler siyah mıdırılar?
Na, çelek ne reş in.
Hayır, inekler siyah değildirler.

FÊRBÛN/ ALIŞTIRMA

A- Van hevokan bikin ên neyênî.

Mînak: Ev solek e. Ev ne solek e.

- 1-Ev şefqeyek e.
- 2-Ev firokeyek e.
- 3-Ev kulîlk in.
- 4-Dibistan piçûk e.
- 5-Çente reş e.
- 6-Wêne xweşik e.
- 7-Ev kûçik in.

B- Van hevokan bikin ên pirsyarî.

- 1-Ev dibistanek e.
- 2-Ev keştiyek e.
- 3-Ev mehfûr in.
- 4-Şefqe paqij e.
- 5-Çente giran in.

C- Bersivên erênî û neyênî bidin van pirsan.

- 1-Ma otobus kevin e?
- 2-Ma ev kêrek e?
- 3-Ma kursî paqij in?
- 4-Ma ev nivîn in?
- 5-Ma ev sêvek e?
- 6-Ma ker piçûk e?

D- Van hevokên pirsyarî bikin ên kom.

- 1-Ma ev maseyek e?
- 2-Ma çetel kin e?
- 3-Ma saet kevin e?
- 4-Ma ev pirteqalek e?